

Tilstandene. Det er oplyst, at i April i Fjor havde Statsbanerne et Overskud, og i Aar har de et Overskud, som er, saa vidt jeg forstaaer, nogle Millioner (*Finansministeren* [N. Neergaard]: 4½ Million). 4½ Mill. Kr. siger den højtærede Finansminister. Naar man erindrer, at alene Statsbanernes Kulforbrug i April i Aar i Forhold til April i Fjor er 5 Millioner ringere, fordi Kullene nu er kommet ned paa en Pris, der er rimelig; skønt den stadig er over Dagsprisen; ved enhver, hvorfra dette Overskud stammer. Det stammer fra en Nedskrivning af urimelige Udgifter og ikke fra noget andet.

Endvidere ser man Opgang i Erhvervslivet, siges der, og det finder man særlig udtrykt i, at Arbejdsløsheden gaar ned. Ja, den er lykkeligvis gaaet ned; den er gaaet ned, efter at vi har haft en langvarig Standsning i alt Arbejdet, ogsaa det, som økonomisk var i Stand til at fortsættes, og efter at vi er kommet over en haard Vinter. Begge disse Ting maa selvfølgelig begrunde Nedgangen: Men jeg læste forleden i et konservativt Blad, at under Forhandlingen i et af de mange Nævn, der er nedsat af Indenrigsministeren angaaende Arbejdsløshedsspørgsmaalet, udtalte en af Venstres Politikere sig tvivlende om, hvorvidt man længere kan betegne Arbejdsløsheden som ekstraordinær. Man maa undre sig over slikt. Altsaa den Omstændighed, at der i to Aar under Venstres Styre har været en ekstraordinær Arbejdsløshed, kan efterhaanden vænne Venstres Politikere saaledes til dette Fænomen, at de ikke betragter det som ekstraordinært længere. Naar to Aars Arbejdsløshed, hvortil vi ikke har haft noget Sidestykke i vort Lands Arbejdshistorie, fremkalder den Sindstilstand som Resultatet af, at Arbejdsløsheden i en Sommermaaned ligger noget lavere end i den tilsvarende Maaned i Fjor, men dog stadig er oppe paa saadanne Tal som fra 50 000—45 000, hvilket er de to Tal, der har været omkring ved Majs-kiften, maa man unægtelig mene, at Venstres Opfattelse af, hvad der betegner Bedring i Erhvervslivet, er Udtryk for en meget stor Nøjsomhed.

Hvis man undersøger, hvad Arbejdsløsheden har været siden 1914 ved Overgangen fra Maj til Juni, vil man — jeg skal kun nævne ganske omtrentlige Tal, fordi de statistiske Aarbøger, jeg har benyttet, opgiver det lidt forskelligt fra det ene Aar til det andet, eftersom det endelige og foreløbige Tal kommer, men saadan omtrent vil disse Tal være rigtige — finde, at i

1915 var Arbejdsløsheden ved Overgangen fra Maj til Juni ca. 7 000, i 1916 ca. 4 000, i 1917 ca. 6 000 Kr., i 1918 ca. 27 000 — det var Blokadeaaret, Afspærringsaaret, hvor vi ingen Materialer kunde faa, og hvor derfor Fabrikkerne nødvendigvis maatte gaa i Staa —, 1919 ca. 18 000 og i 1920 mellem 7 000 og 8 000. Derefter springer det i 1921 op til 58 000 og nu i 1922 er det 50 000—45 000. Enhver, der hører disse Tal, maa forfærdes over, at man nu i den bedste Arbejdstid, i Sommertiden kan betegne det som tvivlsomt, hvorvidt 50 000—45 000 arbejdsløse er normal Tilstand eller en ekstraordinær Tilstand, med andre Ord antyde, at vi virkelig fortsat skulde leve under en Sommerarbejdsløshed af denne Størrelse.

Overfor dette er det at beklage, at man stadig med Hensyn til Spørgsmaalet om Foranstaltninger til Imødegaaelse af denne Arbejdsløshedsulykke staaer vaklende fra Regeringens Side, og at man ikke kan finde nogen fast Plan fra de to Partiers Side, der bærer denne Regering. Det er bekendt, at de konservative har haft Planer vedrørende Erhvervslivets Fremme, som Regeringen har modsat sig, og det er bekendt, at Regeringen har haft Planer til Boligbyggeriets Fremme, som de Konservative har modsat sig. Paa denne Maade har de to Partier slaet i Stykker for hinanden Forsøgene paa at skabe Midler til Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Det er ikke noget heldbringende Samarbejde, der giver sig Udtryk paa denne Maade. Det er ikke overfor det egentlig politiske Omraade, men netop overfor dette Samarbejde, der skulde foregaa mellem de to Partier paa Erhvervslivets Omraade, at man maa udtrykke sin Beklagelse over, at der ikke naas noget Resultat, men at de to Partier stadig slaar hinandens Planer til Erhvervslivets Fremme i Stykker.

Da vi nu mod Samlingens Slutning i Toldudvalget kom ind paa en Drøftelse af Tilstanden, var det vort Ønske, om det ikke var muligt at tilvejebringe en upolitisk Fællesudtalelse om Nødvendigheden af at finde Hjælpemidler mod Arbejdsløsheden. Jeg siger upolitisk, fordi efter min Mening kan Spørgsmaalet om Arbejdsløshedens Bekæmpelse kun løses paa den Maade, at Partierne i Fællesskab enes om de Foranstaltninger, der skal gennemføres. Alle-rede paa et tidligere Tidspunkt, i Sommeren 1920, da Venstre havde Planer til Erhvervslivets Fremme, udtalte det, idet det søgte Underhaandsstøtte hos Oppositionen, at saadanne Planer kun kunde gennemføres i